

MAATWERKAFSPRAKEN

Schooljaar 2026-2027

AUTEURS

Dit document is opgesteld door de schoolleiding in samenspraak met de examensecretarissen. De informatie is gebaseerd op het examenloket van duo.nl.

INLEIDING

In dit document staan de richtlijnen rondom veelvoorkomend maatwerk. De schoolleiding kan altijd kiezen voor ander maatwerk als de context daar aanleiding toe geeft.

1. VERVROEGD EXAMEN

1.1 Algemeen

Leerlingen mogen eerder dan in het laatste leerjaar in 1 of meer vakken centraal examen doen. Dat heet vervroegd examen. Het examen is dan in het voorlaatste leerjaar of het leerjaar daarvoor. De volgende richtlijnen gelden:

- Het schoolexamen moet vóór het 1e tijdvak van het centraal examen in dat vak afgerond zijn. Bij flexibele of digitale examens geldt ook dat het schoolexamen ten minste 10 dagen vóór afname centraal examen afgesloten moet zijn.
- De schoolexamencijfers moeten tijdig in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) bekend zijn.
- Het gehele eindexamen wordt gezien als “één en ondeelbaar”. Dat wil zeggen: als een leerling zakt, vervallen ook de eerder behaalde vakken die vervroegd zijn afgesloten, mits zij onderdeel uitmaken van dat hele examentraject op de vo-school.
- Een leerling krijgt geen extra recht op een herkansing, omdat het eindexamen één en ondeelbaar is. Als een leerling bij een vervroegd eindexamen het vak niet succesvol afsluit, kan er direct herkanst worden. Het advies is om dit niet te doen omdat de leerling anders in het jaar daarna geen ander vak meer kan herkansen.
- Als de leerling niet overgaat naar het volgende leerjaar, vervalt het cijfer van het vervroegd examen.

1.2 Werkwijze WDD

Bij Were DiDactisch kan een aanvraag voor vervroegd examen worden gedaan bij de mentor. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Een leerling kan in maximaal 3 vakken vervroegd examen doen.
- Het gemiddelde cijfer van periode twee voor het desbetreffende vak $\geq 8,0$.
- De leerling geeft uiterlijk 1 april in een gesprek met de mentor aan dat hij vervroegd examen af wil leggen.

Deze voorwaarden om vervroegd eindexamen aan te vragen gelden voor de afdelingen in onderstaande leerjaren:

BK	GT	Havo	Vwo
Leerjaar 2	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4

Hierop volgt de volgende procedure:

- De mentor bespreekt de casus in het mentorteam.
- De mentor wint advies in bij de betrokken vakdocent/sectie en de examensecretaris. Bij negatief advies wordt de aanvraag afgewezen.
- Er volgt een driegesprek met ouder(s) en leerling waarin de consequenties duidelijk worden uitgelegd.
 - Resultaat blijft 1 jaar geldig: een jaar later zakken = vervroegd examenvak ook opnieuw.
 - Leerling maakt zelf een plan voor de vrijgekomen tijd in het examenjaar.
- De vakdocent maakt een programma waarin een versneld traject richting het examen is uitgestippeld.
- Indien noodzakelijk maakt de vakdocent een amendement op het PTA.
- Het programma en het PTA/amendement worden doorgenomen met de leerling.
- Het amendement wordt gedeeld met de examensecretaris en de toetsdeskundige.

Doubleurs in het voorexamenjaar kunnen ook een verzoek indienen om vervroegd examen af te leggen gedurende het tweede jaar in het voorexamenjaar. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Het cijfer op het eindrapport voor het desbetreffende vak $\geq 8,0$.
- De vakdocent geeft een positief advies.

Het initiatief om dit bespreekbaar te maken ligt bij de leerling of de mentor, voorafgaand aan de overgangsvergadering. Daar wordt de vraag neergelegd. Het besluit om een dergelijk vervroegd examen toe te kennen ligt bij de overgangsvergadering.

Hierop volgt de volgende procedure (voor de zomervakantie):

- De overgangsvergadering geeft de namen door aan de examensecretaris.
- De examensecretaris communiceert met de roosterkamer:
 - De leerlingen worden niet meegeroosterd voor het desbetreffende vak in het voorexamenjaar.
 - De leerlingen worden achteraf ingeroosterd voor het desbetreffende vak in het examenjaar. Als deze lessen tegelijkertijd zijn geroosterd met vakken uit het voorexamenjaar, dan hebben de lessen uit het examenjaar voorrang, tenzij in overleg anders wordt afgesproken.

2. GESPREID EXAMEN

2.1 Algemeen

Bij gespreid examen wordt het eindexamen verdeeld over twee eindexamenleerjaren.

2.2 Voorwaarden

- Toestemming voor gespreid examen kan alleen in **speciale gevallen**, bijvoorbeeld bij langdurige ziekte, of doordat de leerling om andere redenen niet alle lessen in het examenjaar kon volgen.
- De leerling legt dan eindexamenvakken over twee *opeenvolgende schooljaren* af: een deel van de vakken in het laatste jaar, en het andere deel in het jaar erna.
- De school beslist of gespreid examen toegestaan wordt; dit moet uiterlijk vóór het eerste tijdvak van het examenjaar gebeuren.
- De inspectie wordt “gehoord” bij het besluit; er moet melding gemaakt worden via het Internet Schooldossier (ISD) met een formulier waarin de bijzondere reden duidelijk wordt omschreven.
- Voor vakken die in het eerste jaar van het gespreid examen worden afgerond, gelden de school- en centraalexamens net als bij normale examens.
- De schoolexamencijfers van die vakken die afgesloten zijn, moeten in ROD worden aangeleverd; het moet aangegeven worden dat sprake is van gespreid examen.
- Een kandidaat heeft recht op één herkansing per schooljaar van het gespreid examen.

2.3 Werkwijze

Een aanvraag voor gespreid examen loopt altijd via mentor, ondersteuningscoördinator en examensecretaris. Conrector/teamleider in principe ter info. Bij twijfel ligt het besluit bij de desbetreffende conrector.

3. EXAMEN OP EEN HOGER NIVEAU

3.1 Algemeen

Een leerling kan in één of meer vakken kiezen om deze op een hoger niveau af te ronden dan het niveau van de schoolsoort waarin hij/zij is ingeschreven.

3.2 Voorwaarden

- De leerling moet vóór de start van het eerste tijdvak van het centraal examen definitief aangeven of hij/zij examen doet op het hogere niveau.
- De leerling moet voldoen aan het PTA van het hogere niveau voor het desbetreffende vak.
- Het schoolexamen moet ook op het hogere niveau worden afgelegd.

3.3 Vermelding op diploma en cijferlijst

- Op de cijferlijst komt bij het vak te staan dat het op het hogere niveau is gedaan

- Op het diploma wordt vermeld dat de leerling “**met ... vak(ken) op hoger niveau**” eindexamen heeft gedaan.

3.4 Terugvaloptie

- Als een leerling het centraal examen toch op het eigen niveau aflegt, blijft het schoolexamencijfer op het hogere niveau staan. Het eindcijfer wordt dan berekend door het gemiddelde te nemen van het schoolexamencijfer op het hogere niveau en het centraal examencijfer op het eigen niveau.
- Als de leerling het centraal examen op het hogere niveau niet haalt, mag hij/zij in dat vak alsnog examen doen op het eigen niveau. Dit wordt niet gezien als een herkansing, maar als gebruik van de terugvaloptie.
- Bij terugval vervalt het cijfer op het hogere niveau (zelfs als dat cijfer hoger was). Het toets- / schoolexamencijfer blijft dan in principe staan voor zover dat past.

3.5 Geldigheid van de cijfers

- Het eindcijfer dat behaald is op het hogere niveau telt gewoon mee voor het diploma, mits het vak op dat niveau is afgesloten.
- Bij terugval blijft het behaalde cijfer op het eigen niveau geldig, mits de leerling het eigen niveau-examen daadwerkelijk aflegt.

3.6 Werkwijze

Een leerling die een vak op een hoger niveau wenst af te sluiten maakt dit bij de desbetreffende vakdocent kenbaar. De vakdocent informeert de mentor. De mentor wint advies in bij de vakdocent en de examensecretaris.

Het verzoek van de leerling wordt neergelegd bij de rapportvergadering, uiterlijk bij de overgangsvergadering die plaatsvindt aan het einde van het voorexamenjaar. Bij positief advies van de vergadering volgt de volgende procedure: De mentor geeft de naam van de leerling en het desbetreffende vak direct na de vergadering door aan de examensecretaris.

- De examensecretaris controleert het PTA op volledigheid.
 - Als onvolledig: mentor stemt inhaalprogramma af met vakdocent en leerling.
- De examensecretaris communiceert met de roosterkamer:
 - De leerlingen worden niet meegeroosterd voor het desbetreffende vak op het eigen niveau.
 - De leerlingen worden achteraf ingeroosterd voor het desbetreffende vak op het hogere niveau tegen extra-vak-condities, waarbij zij de verplichting hebben het examenvak te volgen, tenzij in overleg anders wordt besloten.

EXAMEN OP EEN LAGER NIVEAU

Een leerling kan in één of meer vakken kiezen om deze op een lager niveau af te ronden. De leerling wordt dan automatisch ingeschreven op het lagere niveau, waarna de richtlijnen voor examen op een hoger niveau gaan gelden, voor de vakken waarin de leerling alsnog op het hogere niveau examen wil afleggen.

EXTRA VAK

Leerlingen mogen altijd extra vak(ken) volgen. We splitsen geen klassen vanwege leerlingen met een extra vak. Als er onvoldoende plaats is, dan werkt een leerling zelfstandig aan het vak, zonder de lessen te volgen. Extra vakken worden ook nooit meegeroosterd met het basisrooster. Dat betekent dat vooraf niet duidelijk is of de lessen van een extra vak in een tussenuur of tijdens andere lessen plaatsvinden. Een extra vak vraagt dus om zelfstandigheid en moet een zeer bewuste keuze zijn.